

Pressmeddelande

Johanna Blomqvist

12 mars 2010

Kriget mot terrorismen ur ett genusperspektiv

I tider av hot och osäkerhet tenderar människor att söka sig till det som är bekant, tryggt och igenkännbart. Traditionella uppfattningar om genus kan vara en viktig del i en sådan reaktion. I en ny bok visar etikforskaren Anna T. Höglund vid Uppsala universitet att detta var precis vad som hände i USA efter terrorattentaten den 11 september 2001.

- Terrordåden följdes av vad som kan kallas en "remaskulinisering" av det amerikanska samhället, säger Anna T. Höglund, docent i etik vid Centrum för forsknings- och bioetik och tidigare gästforskare vid Centrum för genusvetenskap.

Trots att den amerikanska brandkåren och polisen har både manliga och kvinnliga medarbetare var den bild som gavs i media efter attentaten i huvudsak att det var modiga män som rusade till undsättning och offrade sig för att rädda andra, främst kvinnor och barn. Till en början var det också mycket få kvinnor som fick komma till tals i debatten om hur USA skulle svara på attackerna.

I boken visar Anna T. Höglund också hur de afghanska kvinnornas situation lyftes fram som ett alibi för att rättfärdiga kriget i Afghanistan. Strax innan kriget startade kablades bilder av beslöjade kvinnor ut i amerikansk media, med budskapet att detta var ett förtryck som USA:s trupper nu skulle göra slut på. Men så fort kriget var igång avtog medieintresset för kvinnornas rättigheter.

För att ytterligare legitimera kriget mot terrorn använde president Bush en rad argument med hänvisningar till hegemonisk manlighet, som att de amerikanska soldaterna skulle "vara redo" och "göra amerikanerna stolta".

- Bush använde också "Vilda Västern-uttryck" som att bin Laden var "Wanted – Dead or Alive" och att terroristerna skulle "rökas ut ur sina hålor", säger Anna T. Höglund.

Boken tar även upp mediebilderna av den amerikanska soldaten Jessica Lynch som, efter att hon tillfångatogs i kriget, snart framställdes som en civil kvinna som måste räddas av manliga soldater. Detta jämför Anna T. Höglund med bilden av en annan kvinnlig amerikansk soldat, Lynndie England, som dömdes till tre års fängelse för övergreppen mot irakiska fångar i fängelset Abu Ghraib. I motsats till Lynch beskrevs England som övervägande "okvinnlig". Trots att hon födde en son strax innan domen mot henne föll, var till exempel bilden av henne som mor i stort sett obefintlig i media.

- Retoriken omkring kriget mot terrorismen både byggde på och bidrog till att konstruera och rekonstruera hierarkiska genusmönster, säger Anna T. Höglund.

Boken "Gender and the War on Terrorism – The Justification of War in a Post-9/11 Perspective" är utgiven i Centrum för genusvetenskaps skriftserie. Recensionsexemplar kan beställas på adressen publications@gender.uu.se.

För mer information, kontakta Anna T. Höglund, 018-471 62 28, e-post: anna.hoglund@crb.uu.se